

Nr 81.

Av herr Nilsson i Svalöv m. fl., om rätt att vid taxering njuta avdrag för kostnad för maskiner och redskap, som användas i jordbrukets drift.

Ett led i jordbrukets rationalisering är en ökad mekanisering inom jordbruksdriften. Härvid få i regel anskaffas maskiner och redskap av olika slag, vartill motsvarighet vid jordbruket ej tidigare förefunnits. Så inköpas exempelvis nu i stor utsträckning traktorer, skördetröskor, lastningsanordningar, gödselspridare, mekaniska utgödslingsanordningar, mjölkningsmaskiner, elevatorer m. m. vid ett stort antal jordbruk av olika storleksordning.

En väl planlagd mekanisering vid jordbruket nedbringar i regel jordbrukets driftkostnader och gör jordbruksarbetet lättare och intressantare. Jordbrukets mekanisering har således både ekonomisk och social betydelse, och den bör därför på alla sätt befrämjas.

En mekanisering i önskvärd omfattning vid våra jordbruk motverkas emellertid till viss del av rådande skattelagstiftning. Enligt 22 § kommunalskattelagen är nämligen kostnad för nyanskaffning av maskiner och redskap, vartill motsvarighet icke tidigare funnits vid driften, ej avdragsgill vid beräkandet av nettointäkten av jordbruk. Detta har till följd att mången jordbrukare icke anser sig ha råd att företaga den ifrågavarande investeringen för åstadkommande av en rationell jordbruksdrift. Ifrågavarande bestämmelse i kommunalskattelagen leder också till att de jordbrukare, som ej deklarerar jordbruksinkomsten efter bokföringsmässiga grunder, utestängas från möjligheten att erhålla avdrag för de verkliga kostnaderna för intäkternas förvärvande. De intaga i detta avseende en särställning i svensk skattelagstiftning. För alla de jordbrukare, som inköpt maskiner och redskap och som ej utbyta dessa under sin återstående tid som jordbrukare, är varje möjlighet till avdrag för de gjorda inköpen utesluten. Och om nyinköp av viss maskin sker, föranleder detta inte avdragsrätt i fråga om mer än ett av de båda inköpen.

För att dels befrämja jordbrukets rationalisering och dels skapa rättvisa rörande avdragsrätten för kostnader, som förekomma i samband med inkomsternas förvärvande, borde enligt vår mening full avdragsrätt i fråga om anskaffningskostnaderna för inköpta maskiner och redskap införas. Någon anledning att i detta avseende behandla förvärvskällan jordbruksfastighet annorlunda än t. ex. rörelse torde ur principiell synpunkt icke stå att finna. Det rör sig beträffande båda förvärvskällorna om samma slag av verkliga kostnader för intäkternas förvärvande.

Det lämpligaste sättet att i praktiken genomföra full avdragsrätt för inköp av inventarier för jordbrukets behov synes oss vara att i detta avseende göra ett avsteg från den s. k. kontantprincipen och — oavsett att icke bokföringsmässiga grunder tillämpas för taxeringen i övrigt — medge årliga avskrivningar enligt bunden avskrivningsplan som bifogas deklarationen. Genom avskrivningsplanen erhålles kontroll på storleken av avskrivningarna, och vid försäljning av ifrågavarande redskap och maskiner kan eventuellt återvunnen avskrivning bli föremål för beskattning. Vidare synes härigenom erhållas fullt betryggande kontroll ur olika synpunkter, varför frågan icke behöver knytas till en allmän bokföringsplikt i fråga om jordbruket.

Med stöd av vad som ovan anförts hemställas,

att riksdagen måtte besluta, att vid beräkandet av den skattepliktiga intäkten av jordbruksfastighet värdeminskningssavdrag enligt bunden avskrivningsplan måtte medgivas för kostnaden för maskiner och redskap, som användas i jordbrukets drift, samt att vederbörande utskott måtte utforma förslag till härför erforderliga författningsändringar.

Stockholm den 23 januari 1951.

Eric Nilsson
i Svalöv.

Jöns Nilsson
i Bästekille.

Oskar Nolin.

Carl Östlund.

Märta Boman.
